Historische parkaanleg
Bij Zutphensestraatweg 8, 6956 AC Spankeren

Monumentgegevens

Monumentnummer	519383
Complexnummer	519372 – De Geldersche Toren
Inschrijving register	17 september 2001
Kadaster deel/nr	82946/102
Kadastrale aanduiding	Dieren R 1339 enz

Bij Zutphensestraatweg 8, 6956 AC te Spankeren

De Geldersche Toren

HISTORISCHE PARKAANLEG (K) behorend bij de historische buitenplaats "De Geldersche Toren", gelegen op het grondgebied van de gemeenten Rheden en Brummen. Van de oudste aanleg zoals deze in 1718 bestond zijn nog de lange, rechte oprijlaan met aan weerszijden boomgaarden en de omdijking en omgrachting, deels verbreed tot vijvers, aanwezig. Vanaf de Zutphensestraatweg voert een rechte, met forse eiken beplante, oprijlaan naar de Geldersche Toren. Vanaf de toren gezien is de laan als een zichtas gericht op de toren van de N.H. kerk van Spankeren. Voor de toren ligt een afgerond plein, met in het midden een gazon. Achter de toren ligt een grote vijver, waarin een eiland, dat bereikbaar is via een kleine, vaste brug. Achter de orangerie en de dienstwoning aan de zuidzijde van het plein bevindt zich een door hagen omgeven moestuin met daarin voor de bescherming van ondergeschikt belang zijnde kassen. Aan weerszijden van de oprijlaan liggen bouw- en weilanden en, dichter bij het huis, aanzienlijke restanten van de oude (hoogstam-)boomgaarden. Aan de zuidzijde wordt de boomgaard begrensd door een bomenrij. Ten noorden van de boomgaarden ligt een bosperceel met een grotendeels dichtgegroeid, eenvoudig, padenstelsel. De tweede, gebogen, oprijlaan is met beuken beplant. Van de latere wijzingen naar ontwerp van H. van Lunteren (1780-1848) en zijn zoon S. van Lunteren (1813-1877) in de jaren 1844-1846 resteren nog het bosperceel ten noorden van de boomgaard alsmede de tweede, met beuken beplante, gebogen oprijlaan. Ook het binnen de gracht gelegen terrein aan de noordzijde van de toren, dat ondermeer beplant is met oude eiken en platanen, vormt mogelijk een restant van de landschappelijke aanleg van Van Lunteren.

Waardering:
HISTORISCHE PARKAANLEG (Tuin)architectuurhistorische waarden:
- het park is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van de historische gegroeide aanleg waarin zowel restanten aanwezig van een oude al in 1718 aanwezige aanleg en een meer landschappelijke aanleg uit het midden van de negentiende eeuw.
- De onder invloed van de Engelse Landschapstijl ontstane onderdelen van de parkaanleg zijn van belang voor het oeuvre van H. en S. van Lunteren.

Stedenbouwkundige waarden:
- De parkaanleg is van belang als structurerend en functioneel onderdeel van het complex.

Bijschrift
De Gelderse toren gezien vanaf de dijk langs het Zwarte Schaar ten zuiden van Rha (2015)\Foto: Gouwenaar

Dit monument maakt onderdeel uit van complexnummer 519372. Hier vindt u meer informatie over het complex en de bijbehorende monumenten.

Oorspronkelijke functies

Hoofdfunctie	Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Ja	Kastelen. Landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Historische Aanleg

Foto Pbech 2011 © CC0